

Česko se řítí do nastražené pasti, dostihne ho sázka na levnou práci

SZ seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-b2b-levna-pracovni-sila-je-prokletim-ceske-ekonomiky-lidi-totiz-bude-ubyvati-226988

Seznam Zprávy jsou mediálním partnerem Indexu prosperity.

Česká ekonomika vyniká svojí komplexností a díky rozmanitosti hospodářství je schopna dobře odolávat externím výkyvům.

„Česko má v tomto ohledu nejen třetí nejodolnější ekonomiku v EU, ale zároveň i osmou nejsilnější na světě. Jde o velký úspěch, se kterým se ale pojí i poměrně zásadní problémy – závislost na levné a dostupné pracovní síle a energetická a dovozní náročnost,“ vysvětluje analytik Evropy v datech Tomáš Odstrčil.

Trápí nás totiž extrémně nízká přidaná hodnota výroby, v hodnocení Indexu prosperity jsme v tomto ohledu hluboko pod evropským průměrem. Jednoduše řečeno, čeští dělníci stále zpracovávají tuny železa, ale je u nás málo lidí, kterým se platí za práci, jež vyžaduje vzdělání nebo speciální dovednosti.

Ne nadarmo se o Česku často mluví jako o „montovně Evropy“.
V hodnocení přidané hodnoty vývozu už jsme se v EU propadli na 23. příčku. A ve srovnání přidané hodnoty s celkovou produkcí je na tom Česká republika dokonce ještě o jednu příčku hůř.

„Českou ekonomiku v současnosti oslabují tři hlavní faktory,“ říká hlavní ekonom České spořitelny David Navrátil. „Zaprvé, je závislá na levné a dostupné pracovní síle. Češi mají ve srovnání s Německem nízké mzdy, a to nejen absolutně, ale i po zohlednění produktivity. Jenomže počet pracovníků bude kvůli demografickým změnám dál klesat, což tlačí mzdy nahoru. Pracovní síla už tím pádem nebude ani levná, ani dostupná.“

Jako druhý problém Navrátil zmiňuje energetickou náročnost ekonomiky. Třeba ve srovnání s Dánskem spotřebujeme dvojnásobek energie na jednotku HDP, ovšem i Německo, které má, podobně jako my silný průmysl, má tento ukazatel o 50 % nižší. „To je v době energetické krize a v situaci, kdy u některých surovin nejsme soběstační, velký problém,“ upozorňuje ekonom. Poukazuje i na skutečnost, že jsme sice silně vývozní ekonomika, ale stejně tak ekonomika silně dovozní.

Šetříme, ale nestačí to. Třetině Čechů už docházejí peníze a jedou na doraz

2. 2. 8:41

„Dovozní náročnost automobilového odvětví se dostává mírně přes 50 %, v případě výroby počítačů nebo chemických látek to je dokonce nad 75 %,“ vypočítal Navrátil. Společným rysem těchto oblastí je podle něj právě nízká přidaná hodnota české ekonomiky. „Od finanční krize vidíme, že se tempo dohánění životní úrovně v Německu víceméně zastavilo a dostali jsme se do něčeho, co lze nazvat past ekonomiky středních příjmů.“

Jak se z této pasti dostat? Zvyšováním úrovně vzdělání, vědy a výzkumu. „Ale také posilováním vztahu s koncovým zákazníkem či snižováním podílu subdodávek pro výrobu zahraničních firem,“ míní David Navrátil.

Následuje obsah vložený z jiného webu. Zde jej můžete přeskočit.

Přejít před obsah vložený z jiného webu.

V cestě k prosperitě a ke zvyšování životní úrovně mají pomáhat investice. Česká republika má 4. nejvyšší podíl investic na HDP v Evropě, což může vypadat jako skvělá bilance. I v této oblasti ale nad umístěním v pomyslném žebříčku visí otazníky. Kromě toho, kolik investujeme, je totiž důležité sledovat i to, do čeho peníze dáváme.

„Klíčová je struktura investic,“ říká znovu David Navrátil.

„Dlouhodobé růstové analýzy ukazují, že je až polovina růstu produktivity spojena s investicemi do vědy a výzkumu, čtvrtina se pojí se vzděláváním a 15 % s alokací talentů.“

V Česku sice investujeme velkou část HDP, ale není to už tolik vidět v kvalitě. Investice do vědy a výzkumu, ale i míra robotizace průmyslu se pohybují na průměru EU. „Třeba dostupnost bydlení je ale v Česku nejhorší ze všech zemí EU. A podíl mladých s vysokoškolským vzděláním je v Unii jedním z nejnižších,“ upozorňuje ekonom.

Podle Indexu prosperity, společného výzkumu České spořitelny a datového portálu Evropa v datech, který měří a analyzuje prosperitu Česka a porovnává ji s ostatními evropskými zeměmi, jsme se sice mírně zlepšili v e-governmentu, tedy ve schopnosti efektivně řídit stát, ale 18. místo v EU je stále velmi slabý výsledek. Zvlášť v porovnání se soukromým sektorem, který se naopak pohybuje v první třetině evropského žebříčku. „Tento nesoulad

ukazuje, jak klíčová může být pro rozvoj prosperity ČR spolupráce veřejného a soukromého sektoru,“ míní hlavní ekonom České spořitelny.

Index prosperity Česka

Společný výzkum České spořitelny a datového portálu Evropa v datech měří a analyzuje prosperitu Česka a porovnává ji s ostatními evropskými zeměmi. Index pojímá prosperitu v širokém socioekonomickém rámci a neměří pouze výkonnost ekonomiky, ale také faktory jako jsou kvalita života, vzdělání, zdraví nebo bydlení.

Index vychází z analýzy veřejných datových zdrojů (Eurostat, OECD apod.) a analytických dat České spořitelny. Navazuje na stejnojmenný projekt z loňského roku.

- Stav ekonomiky – více čtěte [ZDE](#)
- Životní prostředí
- Digitalizace a infrastruktura
- Kvalita trhu práce
- Vzdělávání a výzkum

Překvapivě může vyznít informace o zrychlující se robotizaci českého hospodářství. Aktuální statistiky Evropy v datech vidí Českou republiku na poměrně lichotivé 10. příčce, což v absolutním čísle znamená 168 robotů na 10 tisíc zaměstnanců. Prvenství v tomto ohledu drží Německo s číslem téměř dvaapůlkrát vyšším.

Detailnější pohled na tuto otázku nabídl Jiří Rašner ze společnosti Zlín Robotics, jejíž technologie pomáhají výrobním podnikům snížit náklady, zvýšit kvalitu práce a třeba i výrobní kapacitu: „Ano, v EU jsme na 10. místě se 168 roboty na 10 tisíc zaměstnanců, je ale také nutné ukázat, jaká je propast mezi námi a těmi nejlepšími.

Celosvětové prvenství drží Jižní Korea s 1000 roboty, druhý je s už poměrně velkým odstupem Singapur se 670 roboty na 10 tisíc pracovníků.“

Ještě více znepokojující je ale podle zlínského podnikatele parametr, který ukazuje, jak drastickým tempem nám některé státy utíkají v počtu ročních instalací průmyslových robotů. „A to nemluvím jen o České republice, ale o celé Evropě. V roce 2021 bylo v Číně instalováno přes 268 tisíc robotů, zatímco v Německu, které je v robotizaci lídrem Evropy, se celkový počet rozrostl jen o necelých 24 tisíc.“

V české ekonomice pracuje přes 50 % robotů v automobilovém, elektrotechnickém a strojírenském průmyslu, ale podle Jiřího Rašnera mají stroje velký potenciál pomáhat i v jiných odvětvích, jako jsou služby nebo zdravotnictví. „Lidská práce je čím dál dražší, zaměstnávání lidí obtížnější a manuální práce se mnohdy prezentuje téměř jako trestný čin. Mnoho průmyslových podniků má vážné problémy nalézt zaměstnance.“ Rašner je toho názoru, že je třeba, pokud to technicky a ekonomicky jde, řešit problém automatizací. „Zajímavá skutečnost je také pozitivní vliv robotizace na snižování inflace, která nyní trápí nejen Českou republiku,“ uzavírá jednatel technologické společnosti. Robot si totiž nebude říkat o vyšší mzdu, a tlačít tak na zvyšování inflace.

Stavu české ekonomiky momentálně na žebříčku Indexu prosperity odpovídá 12. příčka, tedy v podstatě evropský průměr. Na podobné úrovni je třeba Itálie či Estonsko. Nejsilnější ekonomikou se zase může pyšnit Švédsko, které se v každém z dílčích ukazatelů umísťuje do desáté příčky. Významně, o šest pozic, si polepšily Malta a Portugalsko. Česká ekonomika si v porovnání s loňským rokem o tři místa pohoršila, pomyslný titul největšího „propadlíka“ si ale vysloužilo Rumunsko, které se kvůli vysoké inflaci a poklesu hrubého národního důchodu propadlo z 10. příčky na 20. místo. Tabulku unijních států uzavírá stejně jako před rokem Řecko.